

224 D. 1890 176

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj: Nagy hirdetés... Hirdetést vagy... Készítők díjazása nem adatik.

Közlönyárak: Helyben és postán küldés... Egyes szám 6 kr.

Közlönyárak helyben: TUDÓSI K. LAJOS könyv... Készítők díjazása nem adatik.

Készülő veszedelem.

Debreczen, szept. 8.

Az állami közigazgatás behozatala ellen országoszte mozgalomra készülnek és mire Szapáry grófnak már bejelentett reformjavaslatai a képviselőház elé kerülnek, általános tiltakozás fog folhazgani az önkormányzat diestelen és esztelen eltemetése ellen.

Több megye már eddig is kimondotta a maga vétőjét és az önkormányzatot való harcban csatlakozásra szólította föl az összes törvényhatóságokat. Ennek a korai akcióknak azonban nem volt elegendő eredménye. A legtöbb törvényhatóság azzal ütötte el a körlevelek tárgyalását, hogy még nem érkezett meg az állás-foglalásnak az ideje, mivel a kormány be sem terjesztette javaslatát és egyelőre csupán elméleti kijelentésekkel áll szemben a közvélemény.

Nagyon sok törvényhatósági gyűlésben hatott ez a fogás. Hiszen az emberek szívesen hajlanak a csendes varázhosra és nem igen szeretik piszkálni a paraszt, mely még a körmük hegyét nem égeti. A kormánypart tagjai úgy gondolkodtak, hogy hátha nem is megy keresztül a közigazgatás államosításának terve a minisztertanácsban, hátha már ott megakad.

Milyen kényelmes is lett volna ez azokra a jeles politikusokra, akik lépésről lépésre mennek a kiadott jelszavak után és a benső véleményüket, ha csak lehet, nem szeretik kifejezni. De még ezek is másképp fogják föl a helyzetet abban a percében, amint berégett tényleg állítják eléjük azt, hogy a kormány csakugyan konfiskálni készül az önkormányzati jogot és legdrágább alakjában veti föl a centralizációnak nem is első kísérletét, hanem legutolsó végletét, amelyen túl már nem is következtethetnek semmi.

Erős, általános visszatetszést idéz föl ez a kormányterv és kétségtelen, hogy kevés lesz a pártfegyelem a Szapáry gróf terveinek keresztülhajtására. A közigazgatás tere az, melyen a polgárság nem kíván

találkozni a központi hatalomnak gögös parancsszavára, sőt a melyen már is sokalja és súlyosan érzi a belügyi kormányzat hatalmaskodásait.

Még ma ugynevezett önkormányzat van és már is szinte eiviselhetetlen az autonóm testületek függése a mindenre kiterjesztett kormányhatalomtól. Nincs olyan csekélység, amiben a törvényhatóságok akaratát háborítatlanul érvényesülhetne, ha ellenkező nézete, meggyőződése vagy csak szeszélye támad is a főispánnak, aki ma egymaga képviseli a Gondviselőtest. Ugyan hova lennénk még azzal a gondviseléssel, melyet nyakunkra készült tiltetni az új rendszer?

Minden erejével ellene fog szegülni ennek a végzetes reformnak az ország, melynek közszellemét akarják megölni. Ezt a veszélyt érzi mindenki, még az is, aki különben rabszolgája a kormánynak. Az önkormányzat utolsó foszlányához még a fatalisták is ragaszkodnak, akik rég megszűntek a fejüket törni a haza sorsán és együgyű, vagy hasznot kereső megadással fogadják a hatalomnak rendelkezéseit.

Azt még a szellemi békák és az erkölcsi vakok is látják és érzik, hogy ami az állami közigazgatás nyomában következik, az a magyar társadalomnak teljes szolgasága és hogy a lendületes magyar közéletnek vége szakad abban az órában, amint az első modernizált Bach-huszárok beülnek a közigazgatási irodákba.

És hogy ily általános a visszautasítás érzete, az ad némi reményt a tervezett reform bukására. Mert az országgyűlési kormánypártnak is figyelemre kelő mellátása ez ellenszenvet és meg kell halgatnia a választók akaratát.

Mikor a mai országgyűlésnek tagjait választotta a nép, nem volt bejelentve neki az a merénylet, melynek végrehajtására most a kormány többséget keres. Legalább is el lehet azért vársni annyit, hogy a közigazgatási új törvényjavaslatokra növe meg fogja a kormány előzetesen hallgatni a törvényhatóságok véleményét. És az önkormányzati testületek véleménye alig lehet

kétséges, mert ezek tudják legjobban, hogy a közigazgatási bajok forrása nem a tisztviselőkre választása, nem az önkormányzat, hanem a hiányos, laza felügyelet és ellenőrzés, mely pedig most is állami közeg kezébe van letéve.

Egyébiránt a törvényhatóságok akkor sem tartják vissza a nyilatkozataikat, ha a kormány netalán mellőzi a megkérdőztetésüket. Minden közgyűlésen lesz ember, aki szóba hozza a készülő veszedelmet és aki meg tudja győzni a habozókat arról, hogy itt erőlyen védekezésre, tüntető visszautasításra van szükség, ha kell, népgyűlésekben, az egész közönség akaratának kijelentésével!

Belföldi hírek. Baró Orczy Béla miniszter — mint a „Köln. Ztg.“ bécsi levelezője újságja — állását visszalep s helyét Szogyeny-Mariich László osztály főnök foglalta el. E hír kevés valószínűséggel bír. — József főherceg gesztortokón Nagy-Várada erket, honnan Gyapura utazott. — A to k a j i tuzkarsuitak fölselegesere Budapestben nagyszabásu hangversenyet és táncvigilmet rendeznek. — P r o n a y Károly cs. és kir. kamarás és sorhajó-zászlós f. hó 2-án, este 9-ik évében Spalatóban elhunyt. — B a l t i k M ó r f. hó 5-én ünnepelte 50-ik evordulóját annak, hogy az akademia tagjává választott. Az őz tudós ez alkalomból az akademia resztöl szívelyes üdvözlésben részesült. — R u t t k a y n é K o s s u t h L u j z a urhőgy — Polonyi Géza orsz. gyűl. képviselő kiseretében — Budapestről Pozsonyba utazott a Meszlényi-család látogatására. Ut közben minden alom-on ovacziókkal halmozta el a nagy hontalan testveret. — B a l t i k F r i e d r i c h d u n a i n e n e v a n g. püspök tisztelettel Budapestben a miniszterelnökkel és kultusz-miniszterrel, kiknek azon szóbeli ígeretet tette, hogy töle telhetőleg azon fog működni, hogy a vezetése alatt álló egyház-kernletben az evang. egyház és az anamerdek között ellentét ne legyen. — A z e l k e r e s z t e l e s e k ú g y e. Csaky miniszter az elkeresetelek ügyében kedvező eredményre jart a berezgerintással. A tanácskozás közti 4 óráig tartott, melyen a primas közölte a pápa döntvényet ez ügyben. Valószínűleg közelebb püspöki konferencia fog összedülni, hogy az alsóbb papság igazatasaian véget vessen.

Külföldi hírek. Kibékült ellenfelek. Guatemala és San-Salvador köztársaságok le-szerelték csapataikat és formálisan kijelentették a béke helyre-állását. — A királyi, miután Teschenben a hadgyakorlatok véget értek, visszautazott Bécsbe. — E l h u a y t d i p l o m a t a. Alexandri Balász, a párisi román követ, hosszas betegség után elhunyt. Alexandri egyuttal a jelenkor legkiválóbb román költője volt. — A k o l e r a. Madridban még mindig dühög a kolera. Szept. 5-én 66 kolera-eset fordult elő és 32-en estek áldozatul a járványnak. — V i l m o s n e m e t c s á s z á r — legújabb bécsi hír szerint — szeptember 30-án csakugyan megérkezik Stájerországba, hol több napon át királyunk vendége lesz s résztvesz az udvari vadászatokban. — M e g c z á f o l t h i r. Megczáfolják azon hirt, hogy az orosz czár november hóban meglátogatja a török szultánt. Miklós nagyherceg azonban meg fogja látogatni. — I n z u l t á t m i n i s t e r e l n ö k. Midón Canovas spányol miniszterelnök Vitorióból elutazott, néhány fiatal ember kövekkel dobta meg az induláskor a vasúti kocsit, melyben a miniszterelnök ült, de kárt nem okoztak. A vizsgálatot megindították. — R o c h e f o r t é s T h i e b a u d f. hó 6-án reggel parbjait vutak Clugeben, a hollandi határon. Thiebaud három sebet kapott, de egyik sem súlyosabb jellegű. Parbját után az ellenfelek kibékültek.

Axentye mosakodása. Axentye Szever, a hírhedt oláh marialoz, miután látta, hogy ő rola még Mikának is megfélekedeznek, hozzafogott a tulajdon maga rehabilitálásához s mint Nagy-Enyedról írják, hivatkozva gróf Teleki Sándorának egy korábbi cikkére, melyben forradalmi vérengzésekkel vádolják a magyar országgyűlést elhangzott vádakra, magyar nyelven röpiratot adott ki, melyben tagadja, mint a vérengzésekben része lett volna. Nagyeyed feldúlásában egészen ártatlan, sőt azt állítja, hogy sok magyart ő mentett meg a biztos haláltól. Állításai negyrest történelmi megczáfolat hazugságok. A röpirat hangja rendkívül merész. Hangsúlyozza a románok mostani elnyomatását is. A röpirat nagy feltűnést és megrábránkozást kelt.

Tallózás.

(Tiszújítás dal nélkül s főispáni ebéd. — A főispán — mint jós. — A skarta test főgyűző. — Tánczolás hivatalért. — A kandidáló bizottság. — Az asztali-főkos politika.) A városi tiszújítás csütörtökön lezajlott, de azért magán-körökben, nyilvános helyeken, hírlapokban még miadig erről foly a szó.

A „DEBRECZENI“ TÁRSZÁJA.

Magyar párbajok.

A „Leipziger Gerichtszeitung“ legutóbbi számában „Magyar párbajok“ czim alatt hosszabb cikk jelent meg mely sokban találón jellemzi viszonyainkat s éppen ezért érdekesnek tartjuk a cikket egész terjedelmében közölni:

A pártaskodás, ugymond a cikk, sehoh sincs oly nagy mértékben kifejlöve, mint Magyarországon. Az arisztokráciának száz meg száz tagja majdnem kivétel nélkül tegezi egymást és a hölgyek követik ezt a példát. A negyszáz képviselő épp ugy tegezi egymást, mint valamennyi volt képviselő. A miniszteri-umi hivatalnokok, gyakran rangra való tekintet nélkül tegeződnek és a ki az előkelő társasághoz tartozik, azt pl. egy asztalnál, hol a háziúrora kívül senkit sem ismer, harmincz ember is bizalmas megszólítással illeti. Ily jelenségek százs r ismétlődnek és valamint elősegítik a sürűbb és fesztelenebb érintkezést, azonképpen azt is előidézik, hogy a más ember cselekedetei fölött szigorubb ellenőrzés gyakoroltatik minden irányban. Miután a társadalmi felfogás a párbajt megköveteli, alig képzelhető, hogy alkalomadtán valaki kivonja magát az alól.

Ez az első oka a magyarországi párbajoknak; a második ok a fesztelen természet nem rejlik, mely kivált bor mellett könnyen vadasságá fajul. E temperamentumnak egyedül a párbaj szab korlátot, mert különben földulna az egész társadalmi élet. Így lesz a párbaj szintén törvényes intézményny Magyarországon.

Mindenki, kivétel nélkül, jöhet abba a helyzetbe, hogy párbajt kell vniia és mindenki pontozan meg fog jelenni. Ez még oly körökre néve is áll, melyek más országokban é feltévet nevelésének találnak. Egy bank-

hivatalnok és egy professor, ki a görög irodalmat tanítja, kellemetlenségeket mondának egymásnak: a következmény párbaj.

A szívesnek nem tetszik a kritika s rögtön elküldi segédeit a szerkesztő-hez. A kereskedő, kinek szemére lobbantják, hogy rossz a portékája, karddal akar magának elégteltet szerezni a kereskedői becsületén ejtett sérelemért.

Hogy katonatisztek, képviselők, újságírók és földbirtokok párbajoznak, az magától értetődik. Alig mulik el nap párbaj nélkül. Ha a sertes könnyű volt s a segédek értelmes emberek, akkor jó nevelést pisztolyokat választanak, melyeket illoképpen megtöltenek s az úgy megeredemelt módon nyer elintézzet. Vannak pisztolyok, melyek ebben a tekintetben országos hírnevnek örvedenek s melyek már generációkat éltek túl.

Politikai körökben mosolyogva emlegetik a K o m j á t h y - f é l e pisztolyokat, melyeknek kitünőbb életbiztosítást képzelnem lehet. Fiatal emberek, a kik ugyan nem vér-szomjasak, de mégis szigoruan veszik az ilyen ügyeket, vadonat új pisztolyokat választanak, melyeket azelőtt még soha sem használtak, s a véletleare bízzak, hogy bevalának e. Amde azért a tragikus végű párbajok Magyarországon sokkal gyakoribbak, mint általában hiszik.

Az utóbbi évek alatt magában Budapest egész sora az ilyen párbajoknak fordult elő, kezdve azon a párbajon, melyen egy nem rég elhalt egyetemi professor egy családú úgymint ellenfelet agyonlőtte, addig a párvadalg, melyben egy országgyűlési képviselő, a ki egyuttal ügyvéd is, volt segédje által agyonlővetett. Az utóbbi eset olyan volt, mely bárhol a világon fegyelmi bíróság előtt nyert volna elintézzést; Magyarországon párbajjal intették el. Hasonló eset gyakran fordul elő.

Egy élénk szóváltás a bíróság előtt két ügyvéd közt, vagy egy polémia a közigazgatási jog dolgában, épp ugy lehet oka valamely párbajnak, mint egy figyelmetlenség táncz közben,

vagy egy heves kézmozdulat a vasuti pénztár előtt.

E páros viaskodásoknak nagy részét különben az a különös nyílvánosság idézi elő, melyben a hírlapok ezeket az eseteket rész-sítik.

Ha a közéletben szerepet játszó férfiak becsületbeli ügyéről van szó, akkor az „X. Y. úgymint“ ról napokon át olyan kimerítő tudósítást közölnek a lapok, mint egy képviselőnazi üles-ről. „X. ur elküldötte segédeit. — Y. ur becsületbíróságot ker. — A becsületbíróság Z. erdedest választotta elnökeve. — A párbaj holnap fog vege menni Ujpesten. A segédek pisztolyban állapodtak meg, a távoliság ennyi meg ennyi lépés. A párbaj megtörtent. Segédek voltak A. és B., orvosok D. és E.

Ha azonban a párbajok közönséges halandók, kik irant a nyilvánosság dítalanul nem érdekődők elege, akkor a lapok hírdetési rovatát veszik igénybe. Naponként gyávanak jelentenek itt ki néhány embert — egy hasznos pelütsort három krajczárjával számítva.

Ruttkayné s Kossuth nővéreinek szerepe a forradalom idejében.

— Dr. VAJDA EMILTŐL. —

Most, midőn hala az égnek, hosszú küzdelem után bár, de szabadon, büszkén ünneplhetni nemzetünk is nagyjait, méltán töltheti el örömmel lelkünket a vonzalom és ragaszkodás azon benső kifejezése, melylyel nemzetünk, a forradalom lánglelkű bajnokai legnagyobb alakjának, Kossuthnak nővérét, az itthon időző kiváló nemes jellemű nőt, Ruttkayné elhalmozza.

A hol csak megfordul a felelőlt gondolkozás nő, mindenütt a szeretet igaz melegével fogadják, a tisztelet minden kigondolható jejeivel illetik.

E kitüntetés egyiránt méltó hozzá, méltó a nemzethez.

Még most is s soha el nem homályosodó élénk emlékeimben van az a néhány boldog perc, melyet a mult évi turini látogatás alkalomával, szerencsések valánk társaságában eltöltöhetni.

Az „írók és művészek“ által rendezett s igen sikerült impozáns látogatásnak, melyben 850 intelligens magyar vett részt, oly kimagasló jelenetei voltak, melyek kitörülhetlenül vesődtek minden igaz magyar szívebe.

A ragaszkodás és szent lelkesedés kifejezése, a viszontlátás örme, az elmult nagy idők visszavarázsolásának pillanatában, egy szemem sem hagyott köny nélkül.

Kossuth viszonzlatására egy egész időszak újult tel a magyarok lelkében s ez a találkozás, valamint Kossuth hatalmas beszéde a turini banketten, a történelem kiváló eseménye marad mindenhá.

E látogatásnak részemről sokkal nagyobb fontosságot tulajdonítok, mint a hogy némelyek hinni szeretik; nem a kirándulók szomat érttem, ambar ez is ritkaság számba megy s meg lenne hatása bárhol és bármikor, hanem az utazás tényének erkölcsi súlyát és jelentőségét.

E látogatás bizonyára nagy befolyással volt arra, hogy azon új viszonyt, melylyel az ország és franczia nemzet irántunk viseltetett, — megszilárdítsa s jövőre is biztossítsa.

A tömeges látogatást leginkább Turin idézte elő s azon kínálkozó alkalom, hogy a szabadságharcz nevezetes bajnokát, a magyar klasszikus szónokok Demosthenesét, színör-színre láthatjuk, hallhatjuk elbűvölő hangját s ha a szerencse kedvez, — beszélhetünk is vele.

Valljuk meg őszintén, hogy mi, a kik a nagynevű férfit, egymástól legelőbnyire elutó arcképeiből s nagy műveiből tanultuk megismereni, kik apáinktól oly sok szépet, felemelőt hallunk róla elbeszélni, kik érzelmet, gondolkozásmodját, lápgoló hozsáregelmét csak ra-

Beszélnék ugyan eleget, de nem d a l o l - n a k r ó l a . Hajdanában pedig nem eshetett meg a restauráció dal nélkül. Még ma is fulánkbe cseng a híres tisztújítási kortes-nóta :

"Róza mellett szép a piros tulipán, Piros borral itatott az alispán!"

Mi nálunk nem itat az alispán, de még a polgármester ur se (a polgármester ur kü- lömben is takarékosabb annál — s ezt nem megrovásként mondjuk — hogy itasson), ha- nem itat — a főispán ur.

Ő se előzetesen itat, mert az nem ille- nek, hanem utólagosan. A tisztújítás után nagy ebédet adott a „Bika"-szállodában a városi bizottsági tagok és a restaurált tiszt- kar tiszteletére. A város atyái a zöld asz- taltól a fehér asztalhoz vonultak s piros jó kedvvel mulattak. E nemzeti színi mulat- ságon volt sok toaszit : ittak a főispán urét, a megválasztottakért és a meg nem vá- l a s z t o t t a k é r t (inkább nem itatott volna érteük, hanem választottatok volna meg! — mondták ez utóbbiak) s a cigány azt a nótát huzta :

„S a v a n y u b o r , é d e s c s ó k " . . .

Legérdekesebb volt ezen főispáni ebéd- ben az, hogy az új tiszti-kar már előzetes- sen, a közgyűlés előtt pár nappal, meghívót kapott az ebédre. A főispán ur tehát már előre tudta, hogy kik fognak megválasztani s azon tisztviselők, kik meghívót kaptak, z i c - h e r r e v e t t e k megválasztásukat.

Számos erényeit és jeles tulajdonait is- merjük a főispán urnak, de azt még sem te- leztük volna föl róla, hogy a jövőt ily bizto- san tudja! Igaz ugyan, hogy egyik-másik re- menyében csalódott, de hát az ilyen dolog megesik a legügyesebb jóvendő-mondón is. Még a Csokonai jóslatai sem teljesültek he- mindannyian, a száz esztendő jóvendőmondó- val meg éppen gyakran megtörténik, hogy ellenkezője következik be annak, a mit meg- jóvendőlt.

A főispán urat se csüggesse el tehát az, hogy jóvendőlése nem teljesedett be ege- szen. Még így is megtörténhetik, hogy felsőbb helyen figyelemre lesznek az ő jóvendőlései iránt s b. Kemény Gábor ur helyébe elviszik Bécsbe — id ő j ó s n a k !

Akkor pedig eldőlhatjuk :

"Debreceen már gyászba van ... Főispánja oda van! Nem páros k és ölte meg, — Elvitték a ... n é m e t e k !"

P a p p F e r e n c z főjegyző urat, a vá- ros penáját, s k a r t b a t e t t é k . Ő maga is örömmel egyezett ebbe bele, mert anyai üdvözlő díkeztetést készített már városunk híre- *) A d n o t a m : „Máté-Szalka gyászba" van ... stb.

gyogó stíly leveleiből bámuljuk, legjobban vá- gyódtunk a turini zarandoklásra.

Nem szándékomban ezáltal a pártatlanul álló kitüntetések felsorolni, melyekben a kirán- dulók mindenütt részesítettek; nem esetelem azon óriási hatást melyet Kossuth lángszava előidézett; ezt érezni, látni és átérteni kellett, tollak nem adatott azt leírni, hiven a maga való nagyságában; a látogatás egyik szép s a szivekben mely nyomokat hagyó jelenetnek elmondására szorítkozom csak.

A határtalan szeretet s tisztelet ily pre- gnans kifejezése, nemcsak a szabadság apos- tolatát hatotta meg a könnyezésig, hanem az éppen otthon időző Ferencz fiát és nővérét Ruttkayné is.

Oly leírhatatlan megindító s mégis oly lélekemelően megható volt a találkozás . . .

Nem maradt szem köny nélkül s e köz- ben mégis vigasztaló volt azon tudat, hogy az isteni gondviselés, a száműzetés keserű napjai enyitése végett, — egy oly órangyalról gondolkodott, ki az „isteni öreget" lelkéből szereti, a testvéri szeretet leg-zentebb érzelmé- vel csúng bányán s önfeláldozóan ápolja, gon- dozza.

A szerencse, melyről csak álomképeket alkotánk, valóságga lett s csakugyan beszél- hettünk Kossuthal és Ruttkaynéval.

Engem a boldogult br. Orbán Baláz s ajánlott be, mint „földjét" s Ruttkayné a szives magyar háziasszony minden szeretet- méltóságával fogadott.

Ruttkayné érdekesen beszélt el, hogy szer- retett bátyja aligha elhírt volna a száműzetés keserű napjait, azok után a csapások után, ha a jószágos eg őt két oly derék fiával meg nem áldja s hozzátartozóiban a családi élet éltető melegét nem éreztet volna.

Ehez azt hiszem kiegészítéskül hozzáte- hetem s ha azon lélekemelő tudat nem hatja át, hogy mindez a hazáért történt, mely őt nem felejtheti soha; a nemzetért, melynek szí- vében él; a szent eszméért, mely gyökeret vet s diadalra juttatja a magyart!

ves szónokának, hogy egészen belefáradt s nyugalom után vágyott. Átadta tehát a város pennáját olyan embernek, ki a fáradsalmak ellen jobban föl van v e r t e z v e .

Az ex-főjegyző ur [Alláh névesse hosszúra a szakállát!] magányában Iloráczust olvasgatja s különösen ezen verseben gyönyörködik :

— „Beatus ille, qui procul negotiis!" —

A mi debreczeni nyelven annyit jelent : „Boldog az, ki tisztességes nyugdíjt élvezve, csöndes pipa-szó és sesta-kerti vinkó mellett nevetheti a világ hiúságait!"

H a z a l á s k ö z b e n t ö r t é n t , h o g y a z t m o n d j a e g y i k v a l a s z t ó a z ő t m e g l á t o g a t ó t i s z t - v i s e l ő n e k :

— „Nagyon öreg ember már az ur, mit akar még az ilyen erőtlén ember!?"

— „En lenne erőtlén, öreg ember, u r a m b á t y á m — m o n d á a s o k k a l f i a t - l a b b v a l a s z t ó n a k . — t e l j e s i f j u i e r ő v e l r e n d e l - k e z e m m e g e n n é z z e c s k m e g , m i l y e n j ó l t u d o k t á n c z o l n i !"

Azzal fogta magát a pártfogásért járó tisztviselő s egy teljes negyed óráig járta a c z e p e r l i t a v a l a s z t ó e l ő t t !

Miért nem volt ott Gondy, hogy meg- örökítette, lefotografizta volna ezt a felséges jelenetet!

A z a k a n d i d á l ó b i z o t t s á g ! Nincs ennel remekebb találmány arra nézve, hogy a hatalom győzelme biztosít- tassék!

Három tagját a főispán nevezi ki, három tagját a közgyűlés választja s elnöke a főispán, a ki nek ilyen formán mindig meg van a többsége.

A mint a mai parlamentáris kormányzat nem egyéb, mint elburkolt formája az abszo- lutzmusnak : ugy a kandidáló bizottság műkö- dése sem egyéb, mint elburkolt formája — a k i n e v e z é s i r e n d s z e r n e k !

A z u j t i s z t i - k a r l e t e t t e a h i v a t a l i e s k ü t .

Ezen eskünek van egy passzusa, mely így hangzik : — „A hivatalos titkokat megőrzöm."

E nagyképi mondat Debreczenben (ta- pasztalásból beszélünk) annyit jelent : „A k i v á n c s i u j s á g i r ó k o r r a e l ő l m i n d e n k ö z é r d e k ű d o l g o t a z a s z t a l f ő k b a f o g o k e l d ű g n i !"

Sarló.

HELYI HIREK.

* A király Debreczenben. A piac utcán, a „Hungária" előtt felállított diadalkapu melle tegnap két díszes oszlopot állítottak, melyek egyikén Debreczen városot ábrázoló női alak ül, kezében paizszal, melyen Debreczen vá- ros czimere van, másikán pedig Magyarország

got ábrázoló női alak, kezében szintén pa- izszal, melyen Magyarország czimere díszleg.

A kis-uj-utczát elzáró emelvényt is di- szítik már. Az emelvény középső legmagasabb rudjára egy óriási magyar koronát helyez- tek, mely a díszítéseket fogja betetőzni.

Az erdőn is erősen folyik a munka. A népünnepelel sátorait már állítják s a vadász- kiállítás helyiségét is ma kezdték össze- állítani Török Gábor erdőmester felügyelete alatt. A vadász-kiállítás igen érdekesnek mu- tatkozik s a király bizonyára nagy gyönyörű- séget fogja lelni benne.

A városban ma kezdtek meg a király szobáinak beburkolását. A nagy-tanács terem ablakaira földig érő tarka függönyöket tesznek. A terem hátsó szegleteiben két kis díofa asz- tálka lesz csupán s ez lesz az összes butorzat. Annál díszesebben lesz berendezve a többi szoba.

A nagy tanács-terem mellett levő jegyzői szoba, mely a szűkebb körű elfogadó terem lesz, ebeuf garnitúrral lesz beburkolva. Az ablakokra frás színű függönyöket helyeznek. A szoba ablak felel eső falán nagy tükör lesz alatta nagy brokattal behuzott fantásie szek.

A főjegyzői szobában, mely a király ma- gán szobája, lesz gyöngyház garnitúr-butor kekbrokattal behuzva, velin függönyök, az ab- lakok közt gyöngyház díszítésű tükör lesz el- helyezve. A szoba bal oldalára kis olajfa- etaszert helyeznek, középre pedig brokát be- tett asztalt. A király írószobájába, mely a polgármesteri szoba volt, olajfa butorokat helyeznek el. A falon díszes tükör lesz, a két ablak között pedig díofa-íróasztal, mellette papirkosár, szembe vele inga-óra.

A toilette szobában két díszes tükör, fehér márvánnyal díszített mosdó, a toilette- asztal a legszebb bator darab.

A király-toilette szobája mellett van a komornyik szobája, melyet szintén díszesen rendeznek be.

Ő Felsége által a vidéki és helybeli tisz- telgő küldöttségek tagjainak fogadtatása szept- 12-én d. e. 10 órakor veszi kezdetét a város- háza nagy termében. — A sorakozás felőrával előbb a folyosón történik következő sor- rendben:

- 1. A tiszántúli ref. egyházkerület.
2. A tiszai ág. ev. egyházkerület.
3. A helybeli kath. egyház és kegyes- rendiek.
4. A munkási görög kath. püspökség h- dorogi püspöki közhelynöksége.
5. A megyék és kir. városok együttesen főispánunk vezetése mellett : Borsod- megye, Hevesmegye, Jász Nagy-Kun-Szolnok- megye, Szabolcsmegye, Szatmármegye, Szatmár sz. kir. város s Hajdumegye küldöttei, és Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bi- zottságának tagjai, és a főreáliskola tanarai.
6. A debreczeni kir. törvényszék.
7. A helyben székülő állami hivatalnokok együttesen főispánunk vezetése mellett.
8. Az izraelita egyház.
9. Az ügyvédi kamara.
10. A kir. közjegyzői kamara.

11. Az ipar és kereskedelmi kamara, a kereskedő társulat küldöttségével és a keres- kedelmi akadémia tanáiraival.

Déli 12 órakor Czegléd, Bathiányi és Teleky utczákon és a Piaczon teendő séta ko- csizás után Ő Felsége előlben is az ev. ref. főiskolát tisztelettel meg legmagasabb látogatá- sával.

A homlokzat nyugoti bejáratánál a tanári kar igazgatósága tiszteleg — Ő Felsége az udvaron keresztül menvén, hol a tanuló ifjúság sorfalat képez, megtekinti az új épület dísztermet, hol az egyház-ker- let küldöttsége és a tanári kar éien Kiss Aron es- peres és püspöki helyettes ur által üdvözöltetik, a főiskolai énekkar Kőlcsey hymnust énekli, majd az állattani-, ásvány-, természetani mu- zeumok és a nagy könyvtár megtekintése után, mely alatt a díszterembe öszgyűltek urak és a tanuló ifjúság a főiskola és emlékkert kö- zötti terem, illetőleg az emlékkert melletti járdán a főiskola hosszabban foglalkat helyet. Ő Felsége ugyancsak a nyugoti bejáraton át tér vissza kocsijához.

A főiskola előtti térségen, valamint bent az udvarban a felsőbb tanuló ifjúság tarja fel a rendet.

A főiskolától a paterfia-utczán és a gőz- malom előtti uton elhaladva, Ő Felsége a Mentelepre, onnan ugyanazon uton visszatérve, a nagyerdőre hajtat, a hol a népünnepelel megzemlémi meltoztatik.

A furdő-haznál leszállva, a lövölde-ter- ségre vezetvő uton hosszú sorban sorakozott s fehérbe öltözött leánykák virágot hiatének Ő Felsége elé. A lövölde előtti téren a 39-ik ezred zenekara, és a megerősített városi dal- egylet fognak működni, bent a parkban pedig több féle látványosságban részletetik a kö- zönség.

A népünnepelel megzemlése után — melyen a törvényhatóság küldöttei is jelen lesznek — Ő Felsége d. u. 3 1/4 óra tájban, a helyi vasut külön vonatára kíséretével együtt legfelsőbb szállására, a városzházához vissza- térve, a hol az udvari ebéd pontban 4 óra- kor veszi kezdetét.

* Debreczeni élet.

A sason felpezdült. Mosolygó a főtér arczatja; visszazállott red a régi szín: elkelők, de mégsem hűleg. — Olyan mint a rózssán piradó ham, mely a furdőköl hazatért asszonykák friss orczáján vakit.

Néhány heti tartózkodás, szűzes, tiszta levegőben, egy szerény kura, (mely azonban pazarul költséges) üdítő pihenés, anyi . . . anyi idegrentó semmitteves után s az a pa- rányi laz, melyet az örökös kegy, a szaka- datlanul beszedett farsangi jéződik kerget- tek a vérbe, nyomtalanul eltűnt.

Mintha a szive is vigábban ketyegne a furdő reparatói után.

Ah a sziv! mintha bizony valamelyes kura ezen már igazán segíthetne. — Legfeljebb egy új rugó kerülhetett az is me t l ő ó r a vegtelenül finom kezézetébe. — A ferj, ha a viszontlátás egy pástor-óra ideális magasa- tara emeli a hangulatot, nem is igea fürkészi, vajjon a gyógykezelés ez irányban mit ered- menyezett.

— Lehet, hogy azt hiszi, ő ugy sem venne — hasznát.

Pedig néha mégsem így van. Példa rá egy asszonyka, a ki frissen, údén, felzendült hűvel, rugyanosan tért haza és mint a ki torkig van a furdő, vajás-kenyér és levegő- faio idyljével, ölelte magához ferje buszi fejét.

A ferj csak elbámult ezen a gyógyha- tásón. De a helyett, hogy arra a gyorsan ketyegő órára hajtotta volna boldog fejét, el- kezdte dicserni torkaszakadtából a furdőt, honnan felesége megfiatalodva ke- rült elő.

A menyecske egy darabig csak túrte ezt a bőbeszédű reklámot, végre nem csekély szarkamussal imigy tört ki belőle az indig- náczió :

— Ugy látom, fiacskám, neked kellett volna oda menni!

* A túr várdalozos beszélgetése, deimet a t j a v a r a a j e 50 kr. usza eisejen jelic

* Sziml gatok kioc

melyben tu 25 en nyja czimü opele egész terjed de hat kűden.

* Koss szere elott Liptn a j e h o z o t t . — A Kossuth i ten örömei zunk.

* Egyh meben 1800 3 orakor ga

* Esku ju szilvesse get Naas isvan iparó kiserje az it

* Dale egylete scit * n a a f a g t - l o 1800aa aut

féle : közöse pu yák, kac dísz madarak nyestési seg kúid és bőve 22-ig P a r t d a p s t e n , U l i a „Baromfi c z e n b e n ."

* Magyá városai Erdő a magyarors pest 3 és fel. kezik a kis E Pozsony, Z a Nagy-Várad, ezer formag dekel a köv c z e n , Bras mony, Eszék Versecz, Uj- hely, Nagy-B soacz, Egert, posvar, Paut uor Varasd, Marmaros-Sz garm, Vukova ienző, hogy ma mennyiv 45 ezer lakó iyen van.

* Jozse Nagyváradon tott, melyben vett részt. A kező volt: M ei a varosi, a nagyváradi gyalogezred c z a s z a t i f e l v e z e r z e d 4 s z a z v e z e u y e t e t t p a r a n c s o k o k v r e z e n f e l i e l N a g y v á r a d t e c s e n e g e . e l u g y a l o g d a n d á k e s - g y u l a t 2 - f o l g a l t a m a g a k i a v a r o s t o k n u t f o l g a t k i z z o t t 1 s z a d a d a r v e z e t a t . C s a k h a m a t ö h e r c z e g i s v e t e k e z d e t e n y i t o t t m e g . . . e i e , a m i a t k l o d e k s e l e n k o z b e n a p a z s a g u d o t t a s e l e n e l i a s t i o A c s a t a r l a n c z a v á l t o t t á k l e l , s z a t e r e t e t e g e r o s o d o t t , a e l e n k h a r c z i m e y b o l a j o v r e s z e t s a z a s k e r ü l t t a n a t e l o r á g t a r u k e t v e g r e i s t a j a n , ő f e a k o r i s a l e g e l e z l e t m i n d u t k ö z e t m e g m i k o r i s ő t e l o k m a g a t a r t a s a t o t t o t e s i l . E z e k s d e u l a m i 2 . A v e n e u i a s m e r t e l e s e g e k s z e p r e n d e u b i t a s z o m e g s z a m m a t v o l n a . A z i v o l e s o h e t e u s a m a k a t e t .

* A t u r v á r d a l o z o s b e s z e l g e t e s e , d e i m e t a t j a v a r a a j e 50 k r . u s z a e i s e j e n j e l i c g a t o k k i o c m e l y b e n t u 25 e n n y j a c z i m ű o p e l e e g z s t e r j e d d e h a t k ű d e n .

* Koss szere elott Liptn a j e h o z o t t . — A Kossuth i ten örömei zunk.

* Egyh meben 1800 3 orakor ga

* Esku ju szilvesse get Naas isvan iparó kiserje az it

* Dale egylete scit * n a a f a g t - l o 1800aa aut

(Vége köv.)

féle: közhasznos és fajtyukok, gyöngytyukok, pu ykák, kacskák, ludak galambok, egekő és disz madarak, tengeri nyulak és baronfite-nyesztési segédesszókók. Bejelentési iverkek küld és bővebb felvilágosítással szolgál e híj 22-ig P a r t h a y Géza kiállítási igazgató, Bu- dapesten, Üllői ut 25. szám; azon tul pedig a „Baromfi kiállítási bizottság” Debr e- c z e n b e n .

* Magyarországi legelőnebb forgalmu városai. Érdekes statisztikát állítottak össze a magyarországi városok forgalmáról: Buda- pest 3 és fél millió postajövedelme után követ- kezik a kis Fiume 200,000 forinttal, ezután: Pozsony, Zágráb, Szeged, Temesvár, Arad, Nagy-Váradi, Kolozsvár, Pécs és Kassa 100 ezer forintig. Százezettől 30 ezer forint jöve- dekkel a következő 37 város bír: Debr e- c z e n, Brassó, Sopron, Miskolc, Győr, Zim- ony, Eszék, Nagykanizsa, Nagy-Szeben, Verseck, Uj-Videk, Szekesfehervár, Szombati- hely, Nagy-Becskerek, Szabadka, Szatmár, Lo- sovacz, Eger, Sziszek, Eperjes, Komárom, Ka- posvár, Páncsova, Károlyváros, Ungvár, Zom- bor Varasó, Kecskemét, Nyitra, Nyiregyháza, Marmaros-Sziget, Baja, S-Alja-Ujhely, Eszter- gom, Vukovar, Lugos és Nagy-Kikinda. Jelen- ző, hogy kisebb népességű városok forgalm- a mennyivel megelőzi a népesebbeket; pl. a 45 ezer lakosú Kecskemét csak a 39-dik hely- en van.

* Jozsef főherceg a hadgyakorlatokon. Nagyváradon szombaton hadgyakorlat tartat- tott, melyben négy ezred hóved huszárság vett részt. A hadgyakorlat lefolyása a követ- kező volt: Már kora reggeli óra után hagyta el a várost, a 80-ik gyalogdandár, mely állt a nagyváradi 4. és a debreczeni 3. sz. gyalogezreddekből és Kis-Szanton tartotta har- czászati levonulását, miközben a 2-ik huszá- ezred 4 százada csatlakozott hozzá. E dandár vezényletet Paikovits huszárezredes dandár- parancsnok vette át, kinek feladata volt Debr e- c z e n től kezdve elölyomulva, az utat Nagyvárad fele kiterőszakolni s az ellentálo ctenesége eluzni. — Az ellentel, mely a 79-ik gyalog dandárból állt, a budapesti 1. és a bé- kes-gyaloi 2-ik számú hóved gyalogezreddeket foglalta magában, reggeli 8 óra tájban indult ki a várostól eleven kúrtzó mellett s Puspo- kin tul foglalt állást, a mikor is hozzácsatla- kozott 1 század hóved huszár, s az egész dandár vezényletet Bóvory huszárezredes vette át. Csakhamar a helyszínerre érkezett Jozsef főherceg is fényes kísérettel. 10 órakor vette kezdetet a harc, melyet a 80-ik dandár nyitott meg. Megragadó kép tarút itt a n zó- die, a mint kezdetben a csatárlanczok kifeje- lodtek s eleven tüzeles közt előlyomultak, mi- közben a paranczörtszék gyors vágatással szaguldottak minde irányban. A veők heves ellenállása erőkeftestere indította az ellent. — A csatárlanczokat csakhamar nagyobb tömegek váltották fel, miközben a lovasság is a harc színterére lépett. A fegyver tüze mindinkább erősödött, a roham oszlopok megindultak s eleven harczi kiállítások tettek be a levegőt, melyből a lovasság is kivette a maga orszálan részt s az alkalmas pillanatokat felhasználva, sikerült tanadásokat intézett az ellenre. Más- tel óráig tartott a harc, mi a macacs vedő- ket vegre is hátrálasra készítette s fél 12 óra tájban, ő fensege parancsára felért, a mi- kor is a legenyseget pineudre vezényelték. Ezáltal mindket dandár tisztikara a lefolyt utköz megbeszélése vegett oszenivattott, a mikor is ő fensege Jozsef főherceg a csapa- tok magatartása, tul z l e g y e i m e s k i t a r- t a s a t o r t o t t m e g e l e g e d e s e t f e j e z- t e k i . Ezek után a dandárok után eredek s délutáni 2 óra tájban bevonultak a városba A bevonulás alkalmával a hadiállások a ki- merultsnek nyoma sem látszott meg, oly szep rendezet sorakozva lepedtek dobos trombita szó mellett. — Aug volt ember, kivel a megyszámra kivonult orvosokak dolguk akadt volna. Az ido is kedvező volt, az eg borongó volt esó nekül, a levegő enyhe, mi a farsa- ualmakat elviselhetővé tette.

* A tuzkarosultakort. Tokaji Kis E. kis- várdalajos előzetest hirdet „Lytton” ez. el- beszélése, mely műveinek egész tiszta jöve- deimet a tokaji tuz-karosultak javára ajánlotta fel. Egy példány ára füve 50 kr, diszkotesbeba 1 lit. Az előzeles nov. eisenjen jelenik meg.

* Színház. Valentin és Gyöngyi társzaga- tok kiocsarottak előleges színi jelentésüket melyben tudatják, hogy az előadásokat szept. 25-én nyitják meg a „Hofiman” mesei című operetével. Szívesen közzöztük volna egész terjedelmében az előleges színi jelentest, de hat ellejettettek azt hozzászö- küldeni.

* Kossuth Lajos iratainak befejező részere előzetest szerkesztosegüknek 3 iratit Liptnay Jozsef ur. Ó a 6-ik tenyleges előzött, — a megrendelők száma ugyaannyi. A kossuth irataira torábbi előzeteseket szin- telen örömmel fogadjuk s nyilvánosan nyugal- zuuk.

* Egyház. A deb. ref. egyház tanácsster- meden 1890-ik évi szept. hó 9-ik napján a. u. 3 órakor gazdasági üles tartatit. Targy: folyó ügyek.

* Esküvő. Debreczeni Jozsef helybeli hí- ju szücsmeister csütörtökön esküszik orok hí- segel Nanassy Rozsa kisasszonynak, Nanassy Istvan iparos leányanak. Áldás és boldogság kísérje az ifju pár igyét.!

* Dálestoy. A deb. kereskedő ifjak dal- egylete szombaton sikerült dálestoyt rendezett a „Mars”-t-ludó” díszteremben. Ugyaazona da- tálunkat autak elő nagy szabadsággal, melyek-

kel Nagy Károlyban oly szép sikert arattak. A dálestoyt vidám táncmulatság követtek.

* Apróságok. Iskolaiban: — Mit tud Kolumbusról? — Ko... Ko... Kolumbus fedezte föl a tojásokat.

* Öntudatoság. Lidi: Miért hagyta el a helyedet, bi- szen jó dolgod volt? Borcsa: Azért, hogy hadd legyen más uraságnak is jóra való szobaleánya.

* Egyszerű dolog: — Tessék elhinni, vajmi kevés kell ahöz, hogy az embert fölkapják... Itt van ez a Pythagoras... Tizenkét egyenes vonalat raj- zolt s aztán világhírű emberre lett...

* Paraszt büszkeség. A ház feje — beszél az egyik nagyváradi lap — az ap- juk, betegen nyomja az ágyat. Dehogy bírva fölkelni, oda van egészen. Az anyjuk, nagy nehezen ugyan, orvost hívat, mert már mu- száj. Ebből az orvoságból — mondja az orvos — minden négy órában egy évő- kan állal adjon be a betegnek. Az anyjuk felbiggyeszi az ajkát nagy büszkén: „Adha- tok en, doktor ur, minden félórán is. Nem vagyunk mi olyan szegények, hogy az orvos- ságnál takarekoskodjunk.”

* Az altiszti iskolából. Tanár: Ha egy katona a korszakban ül és abban a korszakban azalatt valaki civódást, vereke- dést kezd, a katonának nem szabad belele- gyedni, hanem kötelessége, hogy azonnal szep csendesen igya ki a borát és távozzék! Tehát mi teendő lenne önnek, ha egy korszakban van és ott valaki ez alatt civódást kezd? Katona: Ha valaki civódást kezd — én szep csendesen kiiszom a borát és haza megyek.

* Az Ur napja: Plébános: Mondd meg csak, kis leányom, melyik napot kell az Urnak szentelnünk? — Leány (halgalt). — Pléba- nos: Nos mikor szokott édes anyád a temp- lomba menni? — Leány: A mikor új ru- naja van.

* Lövészeti. Az 1890. szept. 7-én tartott lövészeti díjat ayertek: legjobb mellyövesse- l Westert Istvan 1 db 2 ftrtos tallert, — leg- több korlövesse: Kovacs Gyula 1 db 1 ftrtos tallert.

* Ertesites. Az iparos mester urak eritesit- tetnek, hogy az iparos iskolában folyó hó 9-én kedde és 12-én pénteken sem veiratások, sem tantás nem lesz. A z i g a z g a t o s á g .

* A hatvanutcai temető árkaiban — a mint beáunket eritesitnek — különösen va- sárnaponta nagy mérvű kártyázások folynak. Jo lenne, ha a readorség szétriasztaná e te- metői kártya szübot, mert leguakbó a sze- genyebb neposztaly tagjai azok, kik keserve- sen szerzett penzüket e nyelven elveszítgetik. A hatvanutcai temetőnel leve vasuti átjárót s z i n t e n i d e j e l e n n e m á r r e n d b e- hozal.

* Ingatlanok forgalma a deb. kir. tör- vényszé, a mint telekanyvi hatóságánál 1890. aug. 30-oi szeptember 6-ig. Követi Jozsef es neje Finta Zuzanna veszk özv. id. Kapros Jánosné Kozorus Ersebet és tarsa hatvan- utcai szö.öjöt 200 ft. Ifj. Vilmanyi Györgyné Sarkadi Junadna veszi Ifj. Vilmanyi György hazat onuoi földveléi átadásá számán 900 ft. ért. Matolcs István es neje Bincsoványi Rozsa veszik Nagy Jozsef ugys mint gyám es tarsi nazat onuoi földveléi 450 ft. ért. Özv. Varadi Minálye Szabó Zuzanna veszi Veres Minálye Tom Juliana hatvanutcai szö.öjöt 300 ft. ért. Aszodi Sámuel es Aszodi Mör veszik Thuroczy György hazat 1200 ft. ért. Ifj. Erdei Pál es neje Saraadi Sára veszik Mezei Sándor es tarsa hazat 1600 ft. ért.

* Fonograf levelek. Windom amerikai kincstari titár, a mint New-Yorkból írják, fel- hivta a különböző kiadókatbe levó ványvatalokat, hogy az eritesitett tartalmazó fonografikus hengereket ugy tekintsek, mint a szabadezzel vagy írogéppel írt leveleket, A fonografikus lekeresek tehát ep oly baa- smód ma esnek, mint a levelek és az Egyesült- Államokba erkezutakor csak annyiban lesznek megvizsgálva, a mennyiben ezt a vámerdek megkivánja.

* szomszédból. A nagyváradi ke- reskedelmi es iparkamara meg- alakulását es elnöki választását a kereskedel- mi miniszter megerosítette. Biztosította egy- szeremind a kamarat joakaratói es támoga- tásáról. Beotlyt álszpannak pedig, a ki a ka- mara megalakítása körül faradozott, elismer- set fejezte ki.

* Robbanás a pályaváron. Mint Nyi- regyházáról írják, az ottani pályaváron a minap az anomas ket lakatos, Navratil Já- nos es Szeman Antal az előtte való napon a pályavárra megerkezett nagy spirituszos kos- csi, melyet már kiürítettek, fel akarta bont- tani, hogy abbaa redesea visszamaradt szesz kimerjen. Hogy jobban lássák a heger belse- jét, lámpával bevilágították, de ettől meg- gyuadt a még beivő szesz s felrobant. Navratil, Szeman es egy arra menő vasuti unakast, Gyareskot a robbanás ereje a földre dobta. Mindhármán súlyosan megse- bültek.

Hazánk s a külföld.

— Rövid hírek. Festményhami- sítások. Courbet kisasszony, az elhunyt Courbet francziafestő testvére, Brüsselben egy bandára bukkant, mely testvére festeményeit utánozza. Tulajdonképen Brüsselben csak az elárúsító telep van; a hamisítás Párisban tör- tenik. Az elhunyt festő tanítványai között az egyik a mezőt, a másik a fákat, a harma- dik pedig az állatokat festi. Egy művész, ki hosszabb ideig Courbet tanítványa volt oly ügyesen utánozza a mester vonásait, hogy még a mű-értőt is csalódásba ejti. A hamisított festményeket Brüsselben látják el a mester aláírásával. — Oroszország művel- tésege. Az irni es olvasni nem tudó oroszok száma apad. Az utóbbi 10 évben ujonczozott legénység 77.2 százaléka nem tudott sem irni, sem olvasni. A kazáni kormányzóságban a la- kosság 90.71 százaléka, Kiewben 85.95 száza- léka, Charkowban pedig 85.95 százaléka nem tud olvasni. A moszkvai kormányzóság lako- sainak 47.36 százaléka a péterváriak pedig csak 40.89 százaléka nem tud olvasni. Legel- terjedtebb a civilizatio a Keleti-tenger mellett a hol a lakosságnak csak 35 százaléka nem ismeri a betűt. — Nöcsere. Rungporeban két fiatal hindu aristocrata beleszeretett egy- más feleségébe. Kölcsönös elhatározással es nejk belegegyezésével elváltak es az egy- másból visszahúzódtak ismét egybekeltek. A két actus természetesen sok mindenféle hindu cere- moniával járt. Az új párok nagyon meg- vannak egymással elégedve. Különben az e fajta eset már nem tartozik a ritkaságok közé Rungporeban. A nöcsere tehát ezen- tul nemcsak a franczia négyesben lesz divatos. A fővárosi cigánybandák közt az a mozgalom van, hogy egyesületet ala- kítanak, s egyik irót vajdanak választják. Az egyletnek, melybe a jobb vidéki bandákat is bevonnak, az lenne czélja, hogy a közös ér- deket védelmezzék es a magyar zenét fej- lessék. — A nyírók. Eredeti uj szótárol ir a „Köln. Ztg.” petervári levelezője. Az orosz Ufa kormányzóságban fanatikus férfak es nők köborolnak, a kik az állatok szőret, gyapját, tolat es az emberek naját, bajszát, szakállát kopaszra nyírják. E sajtáságos szer- tartás oka mindaddig ismeretlen. A mi ju- haszatunk birtokosa nem bannak, ha náluk is elterjedne ez a szekta, de az orosz közép- borzadva gondol rájuk, mert a z h i- z i , h o g y a p e s t i s e l ő p o s t á i . — II. Sándor fia közkatoná. Neme- reg Jureszkó herczegnő, II. Sándor czar öz- vegye tavollete után ismét Pétervára érkezett, azzal a szándékkal, hogy legujobb fiat a nadseregbe besoroztassa. A herczegnő a czar- hoz fordult azzal a kéressel, egedne meg mostoha testvéreinek, hogy szolgálatát a had- seregben azonnal mint tiszt kezdhesse meg. A czar ugy látszik nem találta megengedhe- tőnek, mert elrendelte, hogy mostoha öcsesze a Preobrazenszky testőrezredbe sorozák be onkent esnek: ketszegtelenül most törtétek elő- szőr, hogy egy orosz czar fia mint közkatoná szögl. — Ötven év t e v a l a t t e g y b e- t u . A franczia akadémia beszűttette az új franczia szótár kiadását, mert azzal megbizott tagok 1835 óta az „a” betűnél tovább nem haladtak es e szerint az egész mű befejezésé- hez ez e r h a r o m s z á z h e t v e n ö t é v r e lenne szükség.

Muzsák.

— „A Homályból” című költemény-kö- tetre hirdet előzetest Komjathy Jenő szenczei tanár. A könyv körülbelül 10 nyvi terjedelmű, egy budapesti czég által dí- szesen kiállitva, ez év december havában mindenesetre meg fog jeleni. Előzetesi ára füve 2 ftr, diszkotesben 3 ftr. Az előzetesi penzék ez év október vegeig szerzőhöz (Sze- nicez, Nyitramegye) küldendők. — Gyűjtőknek minden tit előzött utam egy tiszteletpéldány jar.

Törvénysek.

* Képviselő es ügyész. Az Olay Lajos országgyűlési képviselő es Keri Miklós kir. ügyész között nemrégiben törtent eset tudva- létege a törvénysek ele került, mely Olay Lajos ellen becsületsértés es parbjavetség, dr. Keri Miklós ellen pedig párbajvetség miatt indította meg a bünyvdi eljárást. Az igazsá- gnyomiszter most ez ugy vegleges edönté- sere a szabaddai törvénysek melözvelel a bu- dapesti törvénysek et delegálta. Ez azonban mindaddig nem tüzheti ki a veg- taryalast, mig Olay Lajos meatelmi jogát a képviselőház tel nem jugszta, mely czelből a törvénysek az országgyűlés megnyitja után nyomban megteszi a keüi intézkedéseket Olay atadása iratit. Igy a vegtaryalásra hihetőleg csak a jóvó hó közepén kerul a sor.

Diák-szerelem.

(Rövid fejezet a szinesz-világból.) A keresepi-ut mentén kétoldalt, a fővá- ros párajától kódos eszthományból sorra elő- bökannak es sorba, egymás mellé a légszesz- lütkok. Olyan ez, mintha egyszerre csak óriási szentjános-bogarak repülének a légszesz-lám- pak vegtaryal közé, s ott akadnanak, hogy fog- ságukban a sötét fővárosat bevilágítsák haj- nalg Egy-egy láng reszketve szorja sugarait: a fogly szentjános bogár teste meg-megrá- dul, — szerete tovaszállani innea, ebből a a folytonos zújból, zúrváros sürges-forgásból, ki a szabadda, ki a fővárosból...

Kész ósz; esti hat óra. A színházi péaz- tar meguylik, a szineszek a közeli kávéhá-

zából a színház elé baktatnak s az öltözök s a szinpad felé vezető kapu előtt egyet-egyet szivnak, — a kis Kassa i, a nagy komikus a négyes szivart feléig elfüstölve, kioltja s zsbrevágja, mivelhogy jó lesz ez még előadás után is, levén ő nagy sparmeszter, a kis Kassa; az ő kassai négyesével, — hogy kihallat- szik a rendező villanyos csengőjének első tril- lája: öltözöbe siet a szinesz nép.

Tudja a jó isten, hogy miért, de rend- szerint ugy van: a már színházat látogató diák szive a primadonnánál alább nem adja. Ritka eset, hogy beérne valamelyik kórsta- lánykával, pedig hat ezek közt is vannak csino- sak, formásak, velők azonban a diák szív nem törődik, mert — p r i m a d o n n á t i m á d .

Ott áll a színház előtt es lesi hogy mi- kor jön ő. T-kintete izgatottan nezi a távol- ból a színház felé rodogó fogatok lámpáit s a fiatal, pelyhes bajusz gyerkőc, megrándul, mikor a primadonna fogatának előtte már jól ösmert rodogását hallja. A fü szerelem dolga- ban még végtelen idealista, még távol a „rom- lott” kortól, melyben a férfi, ha sokat mond, hát — „egy-két hétig... izé lenne”... ah! ő a primadonna csokijárt örömmel vetné ma- gát a mindjobban közeledő fogat elé, hogy eltapossák őt azok a lovak, amelyben ah, ő ül. — A diva kiugrik fogatából, s a színház előtt, mivel csak később lesz dolguk fón a szinpa- don, még ott trécselő kóristalányok kezét csö- kolnak neki, versenyezve a hizelekésében, mig a kövér anyaszerepe s bizalmasan mondja neki: „szervusz”. (Hiszen ő már akkor is „anya” volt, mikor az ünnepeit diva még ott ujon- kodott alig 15 éves korában, még fejletlenül a kórusban.) A diva csupa chic es csupa illat. A diák ott áll, ott settenkedik közelebe s, hogy az az érzékcsiklandozó párfium orrához er: még jobban fejébe száll egészséges, romatlan vére. A diva véletlenül rátekin. A diák kalapot emel, de oly zavartan, a diva pedig biccentet agyvet azzal a férbőlondító aranyzóke fejével s aztán besiet az öltö- zőbe.

A diák tulboldog. Ö k ö s z ö n t ! Hát lehet-e ennél nagyobb boldogság?!... Hat elmulaszthatja-e mar most a történetek után, hogy ne menjen színházba, mikor a diva „biztató” mosolylyal tekintett rá es kő- szönt?!...

Neki a színházba mennie kell. De pénze sincs. Mit tegyen?! Hopp! itt az ezüst óra. Még sohase volt „becsapva,” de most vándor- rol. A szerelmes gyerkőc a legközelebbi zá- logházba fut es az orát elzalogosítja. Aztán siet a pénztárhoz s karzati helyet — kör- szeket vált. Ah, akinek a diva már köszönt, s oly biztató mosolylyal köszönt, az nem me- het karzatra.

S az egész est folyamán, ott ülve a föld- szinten, elől, kórszékén folyton pirult, mert folyton azt hitte, hogy a diva csak neki ját- szik, csak feléje int, csak rá mosolyog es nem gondolt semmi egyebbel, nem törődött senki mással, sem az ezüst órával, sem azzal, hogy othon mily aggodva várják, — teljesen benn uszott a diakszerelm mámorában, melyből csak hosszabb-rövidebb idő múltán következik a józan kiábrándulás, boldog volt, már most: a biztató mosoly s a köszönés után, oh tudta, tudta, teljes bizonyossággal, tudta, hogy a di- va ő bele szerelmes. (—wk.)

SZERKESZTŐI POSTA.

H-Böszörmény. Legutóbbi levele elkésve érke- zett. Gyorsabb tudósításokat kérünk. Sz. L. joghallgató urnak, helyben. Magán-leve- lek írására nem lévén időnk, itt közöljünk onnel, hogy ajánlatát — sajnálataunkra — ezuttal el nem fogadhat- juk. Ha azonban ugy alakulnának a viszonyok, hogy ajánlata elfogadható lenne: azonnal értesíteni fogjuk róla.

Közgazdaság.

Gabnaárak. (Budapest terménytőzsde aug. 4.) Buza tavaszra 7.43 pénz, 7.45 áru, buza őszre 7. — pénz, 7.02 áru, — május—juniusra — pénz, — áru. Tengeri (uj) 1891. máj.—jun. 5.82 pénz, 5.84 áru, aug.—szept. 6.15 pénz, 6.20 áru. — Zab őszre 6.12 pénz, 6.13 áru, tavaszra 6.50 pénz, 6.52 áru. Ká- posztarepce augusztus—szeptemberre 10.90 pénz, 11. — áru.

—Sertésvásár. A kőbányai sertéskeresek. osarnok tavirata szept. 5. Az üzlet változatlan M. urasági öreg nshoz 43 1/2, —44. — frug m. uras fiatal nehéz —45. — — frug, magy. urasági fiatal közép 45 1/2, —46 1/2 frug, magy. uras. fiatal könnyű 47.50—48.50 frug, magyar sse- dett nehéz 45. —46. — frug, magyar szedeti közép 45 —46. — frug, magy. szedeti könnyű 47. —49. — frug, sserb. átmeneti nehéz 45. —46. — sserb. átmeneti közép 45 1/2, —46. — frug, sserb. átmeneti könny. 46. —47. — frug. Az árak hivatali sertésoknál páronként 45 kgl. 4%-os levonással métermázsánként ér- tendők. Romániai es sserbiai sertésoknél, mely- lek mint átmenetiek, adtak el, a vezőnek páronként 4 forint aranyban vám fejében meg- térítették.

Sertéselőtszám: szept. 3-án volt készlet 154,334 darab, — szept. 4-én fel- hajatott 1456 darab, — szept. 4-én elszállit- tott 402 drb. Maradt készletben 515,378 drb sertés.

Foszerkesztő: Sziny Gyula. Felelős szerkesztő: Kósa Gyula. Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu. Kiadó: Kutasi Jure.

